

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון א' תנח

ערב שבת קודש פ' בהר [באה"ק: בחוקותי]

ה' תשפ"ב

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', 'חילולי בית דוד' - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חבי"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

ע"ב שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ומאה ועשרים שנה להולדתו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכ"ר

לעילוי נשמת

א"א ו"ח

הרב התמים אהרן יעקב

בן הרב התמים מרדכי אליהו ע"ה

שוויי

זכה להיות מלמד ומגיד שיעור

בישיבת תו"ת ליובאוויטש במאנטרעאל וניו יארק

עפ"י הוראת כ"ק אדמו"ר מה"מ

במשך יותר ממ"ג שנה

ואח"כ נבחר להיות מו"צ

וחבר בבד"צ של ק"ק קראון הייטס

במשך טו"ב שנים

השאיר אחריו דור ישרים חסידים

שלוחים ומחנכים ועוסקים בצ"צ

נפטר ערב שבת קדש

ל' ניסן א' דר"ח אייר ה'תש"פ

והובא למנוחות בו ביום אחרי חצות

ת' נ' צ' ב' ה'

(מנוסח המצבה)

*

נדפס ע"י ידידי

משפחות שגלוב, חיימסון, צייטלין, לייט,

אבוקסיס, ציפל, דרואין, ליבליך ולולין

שיחיו

נדפס לעילוי נשמת

ר' אפרים יונה ב"ר אורי אהרן יואל ז"ל זיסק

ולע"נ מרת ח' רחל בת ר' פנחס זליג ז"ל

ולע"נ ר' מאיר ב"ר צבי ע"ה ולע"נ ר' פנחס זליג ב"ר יצחק ע"ה

ו"הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, ולזכות כל משפחותיהם שיחיו - לשפע ברכות עד בלי די

ב"ה

3 דבר מלכות

דולרים - זה כבר לא מטבע מהלכת! / משיחת ל"ו בעומר התשל"ח

9 זמן הגאולה

לדרוש מהבעל: "עד מתי"?! / הזמן הנוכחי באור הגאולה

12 וילחום מלחמת ה' - וינצח

העצה היחידה שנשארה שהגוי לא ירצה לקחת / שיחות בענין שלימות העם והארץ

14 כתב יד קודש

ר' יהודה נקרא קדוש או חסיד? / צילום ממענה הרבי לשאלות המניחים בביאור פרש"י בפרשתנו

בס"ד. אנשי חסידים / אנשי חסידים

א. בנוגע לר' יהודה - הוזכר בהתוועדות (כפי שזכרו ב"חזרה") שנקרא קדוש ע"ש שלא הסתכל בצורה מסבוע.

לכאורה: ענין זה מצינו בנוגע לר' מנחם בר' סימאי, שנקרא בנן של קדושים משום שלא הסתכל בצורת מטבע - פסחים קד, א (ובתוס' סם: חולה קדושתו באביו שגם אביו ה" קדוש), ע"ז ג, א.

אולי אפ"ל, דמכיון שר' יהודה נקרא חסיד |"כל היכא דאמרינן מעשה בחסיד אחר או רבי יהודה בן בבא או רבי יהודה ברבי אילעי (ב"ק קג, ב),|, וחסידות גדולה מקדושה |כמובן מסוף סוטה: "קדושה מביאה לידי ענוה . . יראת חסא . . חסידות",| יש לומר, שגם אצל ר' יהודה היחה מעלה זו, במכ"ש מר' מנחם בר' סימאי שמצד מעלה זו נקרא בנן של קדושים.

ב. בנוגע להדגשת ענין הדירה ע"י ר' יהודה - "פחות ממיכלך וממשתיך וחוסין על דירתך" דוקא (פסחים קיד, א), אולי יש מקום להעיר גם בצק"ש מויק"ר רפכ"ב, קה"ר פ"ה, ח, ועוד (עה"פ יתרון ארץ בכל היא): ר' יהודה אומר . . כל מי שהוא הומה ומהמה אחר הממון וקרקע אין לו מה הנאה יש לו", והרי קרקע ודירה ענינם אחד הוא.

ועד הנחות בלה"ק

Handwritten notes:
 ע"י ר' יהודה נקרא קדוש
 ע"י ר' יהודה נקרא חסיד
 ע"י ר' יהודה נקרא בנן של קדושים

ר' יהודה נקרא קדוש או חסיד?

בקשר עם פ' השבוע, הבאנו צילום נדיר (מוקטן) ממענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א לשאלות המניחים בענין שנתבאר בהתוועדות דש"פ בהר-בחוקותי ה'תשמ"ג בפרש"י בפרשתנו (כה, י)

(הביאור נדפס בהתוועדויות תשמ"ג ח"ג ע' 1464 סכ"ו ואילך)

להלן פענוח הכתי"ק (בא בהדגשה):

לאחרי התיבות "לר' יהודה" הוסיף כ"ק אד"ש מה"מ: **שנקרא חסיד.**

על דברי המניחים שהוזכר בהתוועדות שר' יהודה נקרא קדוש, כתב כ"ק אד"ש מה"מ: **לא הוא, הדגשתי שמצינו בחז"ל עד"ז***. כ"ק אד"ש מה"מ מתח שני קוים תחת התיבה **שנקרא** וכתב: **לא.**

בסיום שאלתם הראשונה כתב כ"ק אד"ש מה"מ: **צע"ק אם שייך בכגון זה ק"ו.**

בשאלה ב' הקיף כ"ק אד"ש מה"מ תיבת "הנאה", וכתב: **גם עבד יש לו הנאה ובפרט הנרצע "אהבתי" עד כ"כ כו'.**

על מה שכתבו "והרי קרקע ודירה ענינם אחד הוא", כתב כ"ק אד"ש מה"מ: **לא בכ"מ.**

(* תיבות אלו אינם ברורות בצילום שלפנינו. המו"ל.)

דולרים - זה כבר לא מטבע מהלכת!

"תניא ר"ש בן יוחי אומר בוא וראה כמה חביבין ישראל לפני הקב"ה שבכל מקום שגלו שכינה עמהן" • אומרים ליהודי, שעוד לפני עבודתו הפרטית לצאת מהגלות - לא משאירים אותו לכד שאז ביכולתו לחשוב כיצד אפשר להסתדר עם כל העולם - אלא מלכתחילה כבר "שכינה עמהן" • אומרים לו: תרחם על הקב"ה! השכינה נמצאת יחד איתך בכל מקום - בשעת הליכתך לבנק, וכאשר אתה יושב "מאחורי" הנהג ונהנה מענינים של מה בכך • תיכף מגיע משיח, ואז הדולר לא יתפוס מקום! יאמרו לו: יש לך כל כך הרבה דולרים, מי צריך את זה עכשיו?! זה כבר לא מטבע המהלכת! • משיחת ל"ג בעומר ה'תשל"ח - בלתי מוגה

תרגום חפשי ללשון הקודש - בעריכת מערכת "יחי המלך"

ושב ה' אלקיך את שבותך, והשיב לא נאמר אלא ושב, מלמד שהקב"ה שב עמהן מבין הגליות".

ולכאורה אינו מובן:

(א) כיון שהגמ' אומרת "בכל מקום שגלו שכינה עמהן", לשם מה זקוקים לפרט אח"כ "גלו למצרים שכינה עמהן" ו"גלו לבבל שכינה עמהן"?

(ב) אפי' אם נאמר שהגמ' רוצה להביא ראיות מהפסוקים, הרי יכלו לכתוב "בכל מקום שגלו שכינה עמהן, שנאמר הנגלה נגליתי לבית אביך בהיותם במצרים, ואומר למענכם שלחתי בבלה" - ולשם מה צריכים

א. כיון שנמצאים ביום שמחתו של רשב"י, יקשרו זאת עם מאמר של רשב"י הפותח במילים "תניא ר"ש בן יוחי אומר כו".

הגמרא אומרת¹: "תניא ר"ש בן יוחי אומר בוא וראה כמה חביבין ישראל לפני הקב"ה שבכל מקום שגלו שכינה עמהן, גלו למצרים שכינה עמהן שנאמר² הנגלה נגליתי לבית אביך בהיותם במצרים וגו', גלו לבבל שכינה עמהן שנאמר³ למענכם שלחתי בבלה, ואף כשהן עתידין ליגאל שכינה עמהן שנאמר⁴

(1) מגילה כט, א.

(2) ש"א ב, כז.

(3) ישעי' מג, יד.

(4) נצבים ל, ג. וראה גם פרש"י עה"פ.

לפרט ש"גלו למצרים שכינה עמהן" ו"גלו לבבל שכינה עמהן"?

ג) מהו החידוש בזה ש"אף כשהן עתידין ליגאל שכינה עמהן" – הרי כל הסיבה להמצאותה של השכינה בגלות היא רק בגלל שבני" נמצאים בגלות, ומוכן שכאשר יוצאים בני" מהגלות יוצאת השכינה עמהם – ומה קא-משמע-לן בזה ש"אף כשהן עתידין ליגאל שכינה עמהן", עד כדי כך שנצרך להביא ראי' לזה מהפסוק "ושב ה' אלקיך את שבותך", ומשמע שבהעדר ראי' זו היו יכולים לומר באופן אחר (ועאכו"כ שאם רשב"י לא הי' אומר זאת, לא היו יודעים מזה) – ולכאורה, הרי זה דבר הפשוט?

ב. אותו ענין מובא גם בירושלמי⁵: "תני רשב"י בכל מקום שגלו ישראל גלת השכינה עמהן", ובהמשך מונה בפרטות "גלו למצרים וגלת השכינה עמהן". גלו לבבל וגלת שכינה עמהן. . גלו למדי (שזוהי עילם, כפי שאומר שם) וגלת השכינה עמהן. . גלו ליון וגלת השכינה עמהן. . גלו לרומי וגלת השכינה עמהן" ומביא על כל גלות וגלות ראי' מפסוק.

והנה אנו רואים כאן, שהוא מביא לא רק את הענין דגלות מצרים וגלות בבל (עם ראיות מפסוקים), אלא מונה את כל הגלויות.

ולכאן גם כאן קשה: היות ואומרים ש"בכל מקום שגלו ישראל גלת השכינה עמהן", למה צריכים למנות כל גלות בפרטות?

ג. והביאור בזה יובן בהקדים החילוק בין כל הגלויות:

מבואר בכתבי האריז"ל⁶ שגלות מצרים היא ההתחלה והשרש דכל הגלויות, ולכן רואים בגלות מצרים שכל הענינים של בני ישראל היו אז בגלות, עד כדי כך⁷ ש(בגאולת

(5) תענית פ"א סה"א.

(6) ל"ת פ' תצא. ס' הליקוטים שם. וראה ב"ר פט"ז, ה. (7) וראה זח"ב קע, ב. מכילתא עה"פ בשלח יד, כח (צט).

מצרים) ה' צורך "לקחת לו גוי מקרב גוי"⁸, ולכן קרבן פסח ה' באופן ד"ראשו על כרעיו ועל קרבו"⁹.

[ובפנימיות הענינים:] הענין דגלות מצרים הוא¹⁰ כתר דלעו"ז, למעלה מסדר ההשתלשלות. לאחמ"כ זה יורד להשתלשלות דגלות, החל מגלות בבל הנקרא "רישא דדהבא"¹¹, היינו, ראש לקליפות דגלות (כפי שזה כבר בהשתלשלות), ואח"כ באות הגלויות שלאח"ז – גלות מדי, גלות יון וגלות רומי, כמבואר בכתבי האריז"ל¹² ד' הדרגות שבד' הגלויות.

וכיון שלכל גלות יש את ענינה הפרטי – לכן, לאחר שרשב"י אומר¹³ "יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין" (שזה קשור עם כך שאצל כל יהודי ישנו ה"ושכנתי בתוכם"¹⁴, "שכינה עמהן"), אומר רשב"י שלכל לראש כאשר ישנו הענין ד"בכל מקום שגלו", היינו, הכתר הכללי דלעו"ז הקשור עם ענין הגלות, אומרים ע"כ ש"שכינה עמהן", היינו, הכתר הכללי של השכינה.

אמנם, מאחר שזקוקים לברר אח"כ את פרטי הגלויות – מונה את כל הפרטים שישנם בענין הגלות:

בתחילה הענין ד"גלו למצרים" – כתר דלעו"ז, היינו, כתר הפרטי כפי שהוא בכתר גופא (כללות ענין הגלות), שזה כבר כפי שהכתר קשור עם ראשית ההשתלשלות, ואח"כ באים כל הד' גלויות שלאח"ז, ד'

(8) ואתחנן ד, לד. וראה יל"ש עה"פ רמז תתכח. הגש"פ עם לקוטי טעמים כו' ע' תרנו ואילך.

(9) בא יב, ט. וראה גם הגש"פ שם.

(10) ראה גם לקו"ש חט"ז ע' 91, ובהנסמן שם.

(11) דניאל ב, לח. וראה שמו"ר פל"ה, ה.

(12) ל"ת וס' הליקוטים שם.

(13) סוכה מה, ב. ירושלמי ברכות פ"ט ה"ב, ועוד.

(14) תרומה כה, ח. וראה ר"ח שער האהבה פ"ו קרוב לתחלתו.

כדי-כך הגיע מצב הדברים, שעל-ידי הנהגה כזו מעמידים נפשות עם-ישראל (שאפילו "נפש אחת" הרי היא "עולם מלא") בסכנה ממש,

וכפי שקרה במלחמת לבנון, שלפי דעת כל המומחים בעניני צבא – הן דבני-ישראל והן (ועוד יותר) דאינם-יהודים – אם היו נכנסים לשם על מנת לסיים המבצע תיכף ומיד, אפשר היה לסיימו במשך ימים אחדים (ועתה כבר מודים הכל בכך),

[ובפרט שנשיא ארה"ב נסע אז אל מחוץ למדינה ושהה שם כמה ימים, שנתן אפשרות לבצע את הענין בלי לחצים מארה"ב, שכן היה לנשיא ארה"ב תירוץ מוכן על אי-לחצו בכך שנמצא מעבר לים].

ויתירה מזו: דיעה זו הושמעה גם מפי שר (שבעבר היה איש בצבא), בהדגישו, אמנם, שדעתו זאת היא רק על-פי שיקולים צבאיים, אך למסקנא, היות והוא גם פוליטיקאי – ואצלו אין למעלה מפוליטיקה... – הנה מצד שיקולים פוליטיים אין לסיים המבצע!

[הכל יודעים שפוליטיקה מורידה לשאול תחתית ר"ל. אמנם – טוען הוא – מאחר שאין דבר למטה ממנו, הרי זה גופא ראייה שאין לך דבר יותר גדול שמוכרחים להתחשב עמו...]

– על-פי ההלכה, כאשר יש שאלה בענין השייך לצבא – יש להתנהג על-פי הוראות המומחים לעניני צבא. אולם תנאי עיקרי בדבר – שדעתו מבוססת רק על שיקולים צבאיים טהורים (שזוהי מומחיותו), שאז על-פי הלכה יש חזקה ד"אין אומן מרעה אומנתו" [– אין אומן מקלקל אומנתו]; מה-שאינ-כן כאשר מחווה דעתו על-פי שיקולים פוליטיים – ועל-אחת-כמה-וכמה אם לקח שוחד (ובפרט אם הבטיחו לו בגדי-שרד השוים אלפי-דולרים... או כסא של שר (שעל-ידי-זה תהיה לו האפשרות לוותר על עוד ענינים כו') וכיוצא-בזה) – אין לו שום סמכות על-פי הלכה –

ורחמנא-ליצלן נתקבלה דעתו, ותמורת זה שמבצע זה היה יכול להסתיים במשך ימים אחדים ממש (כדי למנות את מספר הימים לא היו צריכים להשתמש בכל עשר האצבעות – גם אצבעות יד אחת היו מספיקות...) – נצטוו אנשי הצבא היהודי להשאר על עמדם מבלי לתקוף את האויב ולא לסיים מלאכתם ("את אשר החלו לעשות"), ועל-ידי כך נפלו, רחמנא-ליצלן, מאות קרבנות (נוסף על הפצועים)!

ועוד זאת – שלאחרי כל זה לא נפעל מאומה והוצרכו לעזוב את המקום בבזיונות!

ואין להאריך בדבר המצער עד כדי הבהלה ממש. ובכלל, אין כאן המקום לדבר שלא בטובתם של ישראל, ורק מזכירים זאת בקיצור, אולי יועילו הדברים עכ"פ מכאן ולהבא. (משיחת פורים ה'תשמ"ה – בלתי מוגה)

מוקדש לעילוי נשמת

הרה"ח ר' משה נחום בהרה"ח ר' מרדכי מענדל ע"ה קדנר

נפטר כ"ב ניסן – אחרון של פסח, ה'תשע"א

יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והוא בתוככם, בגאולה האמתית והשלימה

העצה היחידה שנשארה שהגוי לא ירצה לקחת

תרגום חפשי ללשון הקודש - בעריכת מערכת "יחי המלך"

[.] עכשיו הם רוצים לחזור שוב על אותו דבר - הם רוצים להחזיר שטחים, אף-על-פי שדעת אנשי-הצבא היא שאסור להחזיר שטחים, כי זה יכול לגרום לקרבנות, רחמנא-ליצלן, ואעפ"כ הם רוצים למסור שטחים!

וכל ההתמקחות היא רק - מה יקבלו תמורת זה: האם פתק אחד או כמה פתקים; חתימה אחת או כמה חתימות, או כמה דולרים.

ואחר-כך אומרים שזה 'הישג דתי', ושהם מדברים בשם "תורת משה", רחמנא-ליצלן. אחרים אומרים זאת בשם 'קארל מארקס' (ואפילו לשיטתו זה גם לא נכון, כי זה נוגע לפיקוח-נפש), ואלו אומרים זאת בשם "תורת משה"!

וכאמור, שהם רוצים לתת את חברון, ומדברים אפילו על ירושלים העתיקה והכותל המערבי - אלא שהם מחפשים עצות כיצד יוכלו לומר שזה "הישג צבאי"!

עלינו ללמוד מהגרוועים שבהם: כאשר היתה בארצות-הברית "פרשת וטרגייט" עם הנשיא*, הורידו אותו מכסאו. הגם שזה לא דבר חדש, ככה ה' עם הנשיאים שלפניו ולאחריו וזה טבע הענינים (לא צריך לדבר על זה, כיון ש"הוי מתפלל בשלומה של מלכות") - אף-על-פי-כן, אנו נמצאים כעת בכזו תקופה, שאם מגלים דבר כזה, אי-אפשר להשאר לשבת על הכסא;

אבל שם [=בארץ-ישראל] זה בדיוק הפוך: אם מוצאים אצל מישהו דבר כזה - ישאירו אותו על הכסא, ואדרבא: אם רב יגיד היפך מצפוננו - יתנו לו משרה עבור זה; ואם הוא יגיד שצריך להיות גיור שלא כהלכה - הוא יקבל כסף למוסד שהוא עומד בראשו; אבל אם הוא יאמר שצריך גיור כהלכה - יעכבו את התקציבים למוסד שלו וכו'.

וכיון שעליהם כבר אי-אפשר לפעול, בגלל שהם כבר החליטו למסור וכו' - אזי העצה היחידה שנשארה היא, שיתכן שהגוי לא ירצה לקחת את זה. ויהי רצון שאכן כך יהי', שהגוי לא ירצה לקחת את זה, כיון ש"לב מלכים ושרים ביד ה'".

(תרגום חפשי משיחת ש"פ חיי-שרה, מבה"ח כסלו ה'תשל"ו - בלתי מוגה)

(* אירעה עם הנשיא ניקסון שציתת ליריביו הפוליטיים במלון 'וטרגייט'.

השוחד שהפריע לנצח במלחמת לבנון

[.] וכך נמשכת הירידה בכיוון זה - "החילות לנפול לפניו" - ויתור אחר ויתור; ועד-

הדרגות והשתלשלות.

וכיון שבכל ענין של גלות זקוקים לעבודה פרטית בפני-עצמה הקשורה במיוחד עם אותה הגלות, לכן מביא את הפסוקים הכתובים בתורה שבכל גלות פרטי "שכינה עמה", והא גופא שענין זה כתוב בתורה נותן את הכח לעבודה הפרטית הקשורה עם הגלות הפרטית, כיון שהתורה משנה את מציאות העולם¹⁵.

אלא שבתלמוד בבלי הוא מסתפק בהבאת שני הענינים הכלליים שבגלות, "גלו למצרים" ו"גלו לבבל", שגלות מצרים היא כללות ענין הגלות כפי שהיא למעלה מהשתלשלות, וגלות בבל היא ראשית ההשתלשלות דגלות כנ"ל, ומהם משתלשלות אח"כ שאר הגלויות שלאח"ז; משא"כ בירושלמי מביאים את כל ד' הגלויות הפרטיות.

ולכן (גם בתל' ירושלמי) מביאים על כל ענין של גלות פסוק מהתורה ש"שכינה עמה", כי מכך מקבלים את הכח לעבודה הפרטית הקשורה עם הגלות הפרטית, כנ"ל.

ד. והביאור בזה [בפרטיות יותר ובנוגע לפועל]:

כאשר יהודי נמצא בגלות, הרי למרות שהנשמה אמנם לא הלכה לגלות¹⁶, אבל הגוף הוא בגלות, ז. א. הגוף בכללותו נמצא בגלות, והמושל עליו הוא שר המדינה,

- זוהי ה"הנחה" שישנה כשנמצאים בגלות: דמכיון שחיים בין אומות העולם ובאופן של גלות (לא רק בני ישראל הנמצאים בחו"ל, אלא אפי' בני' הדרים בארץ הקודש) - אזי הנחת הגוף היא שעליו להתנהג כמו

15 כדרשת חז"ל (ירושלמי כתובות פ"א ה"ב) על הפסוק (תהלים נז, ג) "לא-ל גומר עלי", שכאשר ב"ד פסקו לעבר את השנה נעשה שינוי בטבע העולם כו'.

16 ראה ספר המאמרים קונטרסים ח"א ע' 350. וראה גם שיחת י"ב תמוז תשי"ד (שיחות-קודש (הוצאת ת"ש) ע' 356). וש"נ.

הגוף של השני, שהוא אינו יהודי.

וזו כללות הענין ד"גלו למצרים" (מל' מצרים וגבולים), שהוא מעמיד את עצמו במדידה והגבלה בהנהגה דמצרים - עכ"פ בנוגע להגוף.

ועל כך אומרים לו, שעוד לפני עבודתו הפרטית לצאת מהגלות - כבר "שכינה עמה"! לא משאירים אותו לבד שאז ביכולתו לחשוב כיצד אפשר להסתדר ("זיך איינקערן") עם כל העולם - אלא מלכתחילה כבר "שכינה עמה".

ואח"כ זה משתלשל בפרטי הגוף - איך יתנהג הראש, איך יתנהג חלק האמצעי הקשור עם הרגש הלב וכיצד ינהג הגוף בנוגע למעשה בפועל - שאלו הם פרטי הגלויות דגלות בבל, מדי, יון ורומי, שאין כאן המקום להאריך בזה.

ומוסיפים ואומרים לו ש"הקב"ה עוזרו"¹⁷, ובמילא יונח אצלו שאינו שייך לענין הגלות, ומכיון ש"שכינה עמה", אזי כשם שהוא בטוח שהקב"ה יצא מהגלות כך עליו לבטוח שייצא בעצמו מהגלות.

וביודעו שמדובר רק בענין זמני, ובודאי נצא מהגלות - הוא עוסק בזה ביתר מרץ וביתר בטחון, ביודעו שבודאי יצליחו בזה.

לאחר מכן זה משתלשל בכל פרט במיוחד: בשכל, ברגש שבלב ובשכל ורגש הקשורים עם מסקנא בנוגע לפועל, עד למעשה בפועל - שבכל ענין וענין "שכינה עמה".

וזו פועל עליו שלא יהי' שקוע (ובטל) בגלות, אלא אדרבא, יעמוד בתוקף, ויעשה כל התלוי בו בכדי לקרב את הגאולה.

ה. ויתירה מזו, מוסיפים ואומרים: "ואף כשהן עתידין ליגאל שכינה עמה".

דלכאורה הרי זה דבר הפשוט שכאשר בני ישראל כבר אינם נמצאים בגלות, השכינה גם

17 (קידושין ל, ב. סוכה נב, ריש ע"ב).

המלכים הקב"ה נמצא בגלות, הרי מובן גודל השמחה כאשר יוצאים מהמעמד ומצב דחושך כפול ומכופל של הגלות לחירות האמיתית שתהי' בגאולה האמיתית והשלימה,

– עד"ז כשמדובר על גאולת השכינה, "ושב ה' אלקיך את שבותך", הרי היא באותו האופן כפי שזה אצל בני", עם אותה השמחה ואותו דילוג וקפיצה מצד זה שנתגלה אלוקות בעולם.

ז. ומכאן מקבלים חיזוק ונתינת כח נוספים בעבודת האדם:

אפי' אחד כזה שמוותר ח"ו וצועק מה כל הרעש ("דער געוואלד") שהוא ישרא עוד רגע אחד בגלות, ומדוע בשביל הרגע הזה עליו להתאמץ, לשנות את טבעו ולעסוק בענינים של יהדות, הן בקשר לעצמו והן בהפצת היהדות והתורה בקשר ליהודי שני,

[וממשיך לטעון, ש]לאחרי תשע עשרה מאות שנה בגלות לא איכפת לו להיות עוד רגע בגלות, ובלבד שיוכל לישון בשלוח ברגעי הגלות האחרונים... הוא כבר עמל מספיק, ועתה רצונו לישון ולא להתאמץ.

ובמילא – טוען – שלא ניגע אותו ונאמר לו שמוכרח להפחית זמן משנתו עבור לימוד תורה, ומוכרח לקיים מצוות בהידור שלכן עליו לתת עוד כמה דולרים לענינים של תורה ומצוות, וכדי שהגאולה תבוא בהקדם האפשרי עליו להתעסק עם יהודי שני ביתר להט – עתה רצונו לנוח, הוא יהודי עייף ("א פארמאטערטער איד") מ-19 מאות שנות גלות, במילא, שיניחו לו לישון בנחת בימי הגלות האחרונים, בכדי שיקום לביאת משיח צדקנו טרי וערני...

הוא מוחל על כך שהגאולה תבוא רגע קודם, לא איכפת לו שהגאולה תהי' רגע מאוחר יותר – ברצונו להנות ברגעי הגלות האחרונים מהרחבות שישנה בארצות הברית,

כן אינה בגלות (כנ"ל סוס"א), שהרי כל הענין בזה שהשכינה היתה בגלות הוא רק משום שבני" היו בגלות ו"שכינה עמהן" –

אלא החידוש כאן גדול יותר:

בני" פועלים ע"י עבודתם בזמן הגלות ש"כשהן עתידין ליגאל שכינה עמהן. . הקב"ה שב עמהן כו" – השכינה יוצאת מהגלות באותו האופן כפי שבני" יוצאים מהגלות.

זאת אומרת, השכינה אינה יוצאת מהגלות בדרך ממילא מאחר שבני" כבר אינם בגלות – אלא השכינה יוצאת מהגלות באופן כפי שהגלות היתה מצד עצמה (לא מצד בני"י)¹⁸, ולאחמ"כ באה הגאולה.

ומדוע השכינה יוצאת מהגלות? – לא מצד עצמה ובדרך ממילא, אלא משום ש"שכינה עמהן", כלומר, יהודי ע"י עבודתו פועל לא רק את הוצאתו הפרטית מהגלות אלא גם הוצאת השכינה מהגלות, מההעלם והסתר שישנו על אלוקות – כיון שנמצאים ב"עולם" מל' העלם והסתר¹⁹, עאכו"כ כפי שזה בזמן הגלות; ויהודי ע"י עבודתו פועל את הוצאת השכינה מהגלות ומגלה אלוקות בעולם!

ולכן, ההרגשה ("דער געפיל") והמעמד ומצב של השכינה הוא ממש כאילו היתה בגלות מצד עצמה ואח"כ יצאה מהגלות.

ו. ובה יובן מה שאומרים "ושב ה' אלקיך את שבותך", היינו, ש"הקב"ה שב עמהן מבין הגליות" באותו האופן כפי שזה אצל בני":

כשם שאצל בני" ישנה שמחה גדולה מכך שיוצאים מהגלות, כמשל ה"בן מלך שהי' בשבי' וטוחן בבית האסורים" – עם כל הלשוניות המובאים בתניא²⁰ – ואח"כ "יצא לחפשי אל בית אביו המלך", עד"ז הוא גם בנוגע לענין הגלות, שבנו יחידו של מלך מלכי

(18) ראה בסוף הסעיף.

(19) לקו"ת שלח לז, ד. ובכ"מ.

(20) פל"א (מ, סע"א ואילך).

אופן הכניסה לארץ בגאולה

"כי תבואו אל הארץ גו' ושבתה הארץ שבת לה" (בהר כה, ב)

והנה, נוסף על האמור לעיל בפירוש ד"כי תבואו אל הארץ גו' ושבתה הארץ שבת לה", שהכניסה לארץ חדורה בכוונה הפנימית ד"ושבתה הארץ שבת לה" – יש לפרש גם כפשוטו ממש, ביחס לכניסה לארץ בגאולה העתידה:

הכניסה לארץ בגאולה העתידה לא תהי' באופן של כיבוש ומלחמה, ככניסה לארץ בפעם הראשונה, שבע שכבשו ושבע שחלקו – אלא, מתוך מנוחה, "בשובה ונחת", ותיכף ומיד.

ונוסף לזה, לא יצטרכו לעבודה ד"שש שנים תזרע שדך ושש שנים תזמור כרמך" – שהרי "עתידה ארץ ישראל שתוציא גלוסקאות וכלי מילת", אשר, עם היותם "גלוסקאות וכלי מילת" שיצאו מ"הארץ" (לא מהשמים), מ"מ, לא יהי' צורך בפעולה טבעית כדי להשיגם, מכיון שארץ ישראל תוציאם בדרך נס, כך, שלא יהי' צורך להמתין משך זמן.

[בנוגע ללידה, "עתידה אשה שתלד בכל יום" – הרי, מכיון שצריך להיות עיבור תחילה, לכן, גם לעתיד לבוא יהי' דרוש משך זמן, אלא, שבמקום ט' חדשים יהי' העיבור במשך ט' שעות (כמבואר ברשימות הצ"צ), אמנם, בנוגע ל"גלוסקאות וכלי מילת", מכיון שלא שייך בהם ענין העיבור, לא יהי' צורך להמתין ט' שעות, ואפילו לא ט' רגעים, אלא, תיכף ומיד ממש].

ועפ"ז, בכניסה לארץ בגאולה העתידה – מכיון שלא יצטרכו להמתין לכיבוש וחלוקה, ולשש שנים של עבודה בשדה ובכרם – הרי תיכף ומיד, "ושבתה הארץ שבת לה" כפשוטו; ורק לאח"ז, מכיון שצריך להיות דירה בתחתונים דוקא, יהי' גם "שש שנים תזרע שדך" – באופן ד"זעמדו זרים ורעו צאנכם ובני נכר אכריכם".

וגם ענין זה שייך במיוחד לרשב"י, בעל ההילולא דל"ג בעומר – ע"פ המסופר בחז"ל שרשב"י הי' "מלומד בנסים" (שלכן שלחוהו לרומי כו'), ועד כדי כך, שאצל רשב"י לא הי' ענין של חורבן וגלות (כפתגם אדמו"ר הזקן), ועוד ועיקר, כאמור, ש"בהאי חיבורא דילך . . יפקון בי' מן גלותא ברחמים", שאז יהי' "כי תבואו אל הארץ גו' ושבתה הארץ שבת לה" – כפשוטו ממש.

(משיחת ש"פ אמור ה'תשמ"ז – בלתי מוגה)

מוקדש לזכות

ורד שמחה בת שרה

להצלחה רבה בכל – בגשמיות וברוחניות

נדבת מהיטבאל יזמות

את העולם כולו בטובו בחן בחסד וברחמים" – ישראל עם קרובו, אשתו, על אחת כו"כ!
ובלשון הכתוב: ¹⁴ "שארה כסותה ועונתה לא יגרע", וכל זה – לפי הבנת וטובת האשה, כנס"י, שכן, אם יתן מזון ("שארה") המתאים לו אבל אינו מתאים לאשה (שאינה יכולה לאכלו, או שאינה מרוצה ממנו כו') – אין זה "שארה" (מזון שלה), ועד"ז בנוגע ל"כסותה" – בהתאם לצרכה וכבודה כו'¹⁵, ועד"ז בנוגע ל"עונתה" – באופן של פיוס וברצון דוקא (כמבואר ברמב"ם¹⁶).

ולכן, אין עצה אחרת, אלא אם כן לעשות רעש באמת ("מאכן דעם אמת'ן געוואלד")...
(כ"ק אדמו"ר שליט"א חייד, ואמר:)

לדפוק על השולחנות כמו שצריך לדפוק על השולחנות – אזי יצטרכו לשבור את השולחנות... ואז, לא יהי' היכן להניח הכוסות, ומה גם שאלו שישנים לא יהי' להם שולחן להשען עליו... ובמילא, מוכרחים השולחנות להשאר בשלימותם;

אבל, למאי נפק"מ מה קורה עם השולחנות וכל שאר הענינים, העיקר הוא – שצריכים את משיח צדקנו למטה מעשרה טפחים, ובגלוי ממש, "מלך מבית דוד הוגה בתורה ועוסק במצוות כדוד אביו, ויכוף כל ישראל לילך בה ולחזק בדקה, וילחם מלחמות ה' וינצח, ויבנה מקדש במקומו"¹⁷, או באופן ד"זכו, עם ענני שמיא"¹⁸, שאז ירד ויתגלה ביהמ"ק מן השמים¹⁹.

ובפשטות – שבעגלא דידן ממש, "לא עיכבם אפילו כהרף עין", נראה את קיום היעוד "ואולך אתכם קוממיות", ונראה ש"לילה כיום יאיר", ונראה בגלוי את הפירוש של כל הברכות דשיעור חומש היומי באופן של **ברכות נגלות**, בטוב הנראה והנגלה למטה מעשרה טפחים, "מידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה", כולל – "הגדושה" (כמ"ש בסידורו של הבעש"ט), "כוסו רוי"²⁰, באופן ד"די והותר"²¹, במהרה בימינו ממש.

[ניגנו "ווי וואַנט משיח נאָו" בהתלהבות עצומה משך כשעה ומחצה!...²²]

(משיחת ל"ג בעומר ה'תשמ"ו - בלתי מוגה)

14) משפטים כא, יו"ד.	19) פרש"י ותוס' – סוכה מא, סע"א. ועוד.
15) רמב"ם הל' אישות פי"ג ה"א ואילך.	20) תהלים כג, ה.
16) הל' דעות פ"ה ה"ד. הל' איסורי ביאה פכ"א הי"ב.	21) ע"ד ויקהל לו, ז.
17) רמב"ם הל' מלכים ספי"א.	22) ראה המסופר על-דבר-זה ביומן תשמ"ו שנדפס ב"יחי המלך" גליון תרכב עמוד 13 ואילך.
18) סנהדרין צח, א.	

להנות מכספו.

זאת למרות שאינו משתמש בכסף, אלא רק יושב וסופר את הנירות ("די פאפירלאך") ומחשב כמה דולרים יש לו בבנק...

איזו הנאה יש לו מכך?!

לצדקה נותן לא יותר מאשר כך וכך, לפרנסת בני ביתו מוציא כך וכך בלבד – שהרי גם אם ירצה אין ביכולתו לאכול מאכלים טובים כל היום כולו ומוכרח לנוח בין סעודה אחת לשני' מאחר שזהו טבע הגוף – וא"כ, הוא אינו יכול להוציא את כל כספו עבור פרנסת בני ביתו,

וגם אם יחפץ בלבושים הכי יקרים, אין ביכולתו ללבוש יותר מ-18 לבושים – כהדין בהל' שבת²¹ שכמות הלבושים הגדולה ביותר שמותר לצאת בהם בשבת (ע"י לבישתם) היא 18 בלבד, ונמצא שגם אם יש לו כ"כ הרבה דולרים ורצונו לקנות 36 לבושים – זה לא יעזור לו, משום שאינו יכול ללבוש יותר מ-18 לבושים...

ואם-כן, מה יוצא לו מכספו – רק מה שניתוסף (בחשבון כספו) עוד "אפס" ("נאָך אַ "זיראַ" – כפי שנקרא עתה), שאזי מתעשר עשר פעמים ככה, וצועק: שישו בני מעי'!...

– מה יש לך מהדולרים? תשתמש איתם לדבר טוב!

– אך הוא אומר: לא! עליו להיות גביר...
– מה ייצא לך מכך שתהי' "גביר", שיהיו לך עוד כל כך הרבה "אפסים" לאחרי המספר הראשון ("אזוי פיל "זיראַס" נאָכן איינס")!...
זה הרכוש שלו, ולכן אינו מרשה לעצמו להשתמש בדולרים עבור עצמו, ולא עבור יהודי שני, וכו' וכו'.

ח. אומרים לו, אע"פ שיש לו רצון להנות

21) שבת קכ, א במשנה. ע"ש (ובגמרא) – הובא בנ"כ הרמב"ם הל' שבת פכ"ג ה"כ ואילך. והרי אין מחלוקת במנין הלבושים שאדם יכול ללבוש בפ"א.

מכספו וכו', שלכן מוותר על כל הענינים ולא איכפת לו להשאר בגלות וכו' – אבל תיכף מגיע משיח, ואז הדולר לא יתפוס מקום!

זועקים הגבירים: היתכן, הוא התייגע כל כך הרבה לאסוף דולרים, והחביא אותם בבנק שנותן כך וכך אחוזים (אחוז אחד יותר מהבנק השני) – ולפתע מגיע משיח וכל המציאות שלו לא תתפוס שום מקום, לא יצטרכו את הדולרים כיון שיהי' אז "לא רעב ללחם ולא צמא למים כי אם לשמוע את דברי ה'"²² – יאמרו לו: יש לך כל כך הרבה דולרים, מי צריך את זה עכשיו?! זה כבר לא מטבע המהלכת!

במילא הוא צועק, שיניחו לו להשאר עוד מעט בגלות, כי ברצונו להנות מכספו עד שהמפרסמים את רשימת המליונרים בארה"ב יכניסו גם אותו לרשימה זו – עבור זה כדאית לו הגלות!...

ומי מדבר עוד על כך שתהי' לו מכונית אחת יותר מזולתו, אשר בה הוא לא יישב במושב הנהג שהרי עבור זה יש לו משרת מיוחד שמסיע אותו, ואף שהמשרת מזיק ושובר את רכבו וכו' – אבל העיקר שהוא יושב במושב האחורי... הנהג יושב במושב הקדמי, ואותו הושיבו מאחור ("אָוועקגעזעצט פון אונטן"), ובזה מתבטא כבודו – שיושב מאחור ומכריז: שישו בני מעי, אני הגביר!...

אין הוא מרגיש כלל שנמצא בגלות, היות ורק כשמרגישים באמת מהי "חירות" אזי ניתן להרגיש באמת מהי "גלות" – אך הוא מלכתחילה נולד במעמד ומצב זה, ושכנעו אותו שחירותו מתבטאת בכך שיתוסף לו עוד דולר, וכל דולר נוסף יתוסף בחירותו, וכשהיו לו עוד שני דולרים יהי' עוד יותר בחירות, וכשיתוספו לו עוד שלשה דולרים הוא כבר אדם מורם מעם!...

22) עמוס ח, יא.

מוקדש לעילוי נשמת
ר' יהודה ב"ר צבי הירש ע"ה סטראל – נפטר ביום כ"ז אלול
ולע"נ זוגתו **טשרנא גיטל** בת ר' יעקב ע"ה – נפטרה ביום ה' טבת
יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה
נדבת בנם – יבלחט"א – הרה"ח **שמואל סטראל** ומשפ' שיחיו

ולכן אומרים לאותו יהודי, שאפי' אם רצונו ושיטתו הם – שעוד "אפס" בסכום כספו זה דבר גדול מאוד משום שהונו מוכפל עשר פעמים יותר, ומביא ראי' שכך אומר הרואה-חשבון שלו ("אקאונטענט"), כך אומר הבנק וכך אומרים ה"דאו" וה"בראדסטריט" המפרסמים את רשימת המליונרים מי גביר גדול יותר [ותודות לזה באפשרותו לקבל הלואה גדולה יותר (זה הרווח מכך שהוא גביר גדול יותר – שיכול לקבל הלואה גדולה יותר!...)] – **עליו לדעת שע"ז הוא מחזיק את הקב"ה בגלות!**

שאזי מצד אנושיות בלבד (לא מצד יראת שמים ("פרומקייט")) יוותר גם על שנתו המתוקה כשהולך לישון על כרית שנעשתה מדולרים (שלכן ברצונו לישון ושמשיח לא יבלבל אותו מלהנות מהדולרים שלו) – אומרים לו: **תרחם על הקב"ה!** השכינה נמצאת יחד איתך בכל מקום – בשעת הליכתך לבנק, וכאשר אתה יושב "מאחורי" הנהג ונהנה מענינים של מה בכך, הקב"ה נמצא יחד איתך, כביכול –

ומובן, שכאשר נודע לו שזה קשור עם הוצאת הקב"ה מהגלות רגע אחד קודם – הרי אם יש לו קצת חוש אנושי, יוותר על שנתו המתוקה (שנראה לו שבזה מתבטא אצלו הנחת האמיתי), ויעשה כל התלוי בו בכדי להיות יהודי חי ("א לעבעדיקער"), ע"י "תורת חיים" ומצוותי עליהם נאמר "וחי בהם"²⁸.

(28) אחרי יח, ה.

וכאשר עומד במעמד ומצב כזה – שמתחנן ורוצה להשאר עוד בגלות כדי שיוכל להנות מכספו וכו' – אזי מפני שהקב"ה הוא עצם הטוב וטבע הטוב להטיב²³, מוותר לו הקב"ה ("גיט ער אים נאך"). וכידוע הפירוש שהפשטנים מפרשים²⁴ על הפסוק²⁵ "פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון" – שהקב"ה נותן לכל בעל חי כפי רצונו, וגם כשהרצון עקום מוותר לו הקב"ה.

ט. אך הרי סוף-כל-סוף רחמנות עליו, וצריך להוציא ומגלותו (אצל הדולרים) – על-כן מספרים לו, שבכל רגע שנמצא בגלות "שכינה עמה" – הקב"ה נמצא בגלות יחד איתו, בגלל שהוא נמצא בגלות.

ואין ענין יוצא מידי פשוטו – ענין זה אינו דרוש או פשט'ל, ולא רוצים לשכנע על-ידו מישהו כדי שיהי' לו לב רגוע, אלא ענין שכתוב ב"תורת אמת" – שכאשר יהודי נמצא בגלות, הוא מחזיק יחד איתו את השכינה בגלות, את ה"חלק אלוקה ממעל ממש"²⁶.

וכפי שאדמו"ר הזקן כותב בתיא²⁷ בנוגע לעבירה, שאפי' אם היא רק "לפי שעה" הרי זה "כמשל האוחז בראשו של מלך ומורידו למטה וטומן פניו בתוך וכו'".

(23) ראה עמה"מ שער שעשועי המלך רפ"א. שעה"ה"א פ"ד.

(24) מצו"ד עה"פ.

(25) תהלים קמה, טז.

(26) תניא רפ"ב.

(27) ספכ"ד.

מדור ה"דבר מלכות" מוקדש

ליזכות הרה"ת יוסף יצחק בן רייזל פרומא וזוגתו חיה מושקא בת מרים שיחיו וילדיהם רחל בת חיה מושקא, לאה שרה בת חיה מושקא, וישראל רחמים בן חיה מושקא שיחיו ולזכות הנא לאה בת ח' רחל, עדינה בת ח' רחל, מרים בת ח' רחל, וצבי בן ח' רחל שיחיו

ליזכות ר' ברוך אהרן בן ברניא סלאווא וזוגתו רייזל פרומא בת ח' רחל שיחיו

לדרוש מהבעל: "עד מתי"!?

כותב הרמב"ם¹: "לא ישא אדם אשה ודעתו לגרשה". וכפי שמוסיף במק"א² "שנאמר³ אל תחרוש על רעך רעה והוא יושב לבטח אתך".

ובענין זה נשאלת שאלה – ע"פ נגלה – בנוגע לכללות הנישואין דהקב"ה עם כנסי, בעת מ"ת (כפי שכבר דובר פעם בארוכה⁴):

מכיון שמפורש בתורה "וקם העם הזה וזנה וגו' ועזבתים גו"⁵, "וישליכם אל ארץ אחרת גו"⁶, נמצא, שבעת הנישואין, במ"ת, הי' בדעתו של הקב"ה לגרש, ח"ו, את כנסי – היפך דין התורה (גם בנוגע להקב"ה, "מגיד דבריו ליעקב גו"⁷, "מה שהוא עושה הוא אומר לישראל לעשות"⁸) "לא ישא אדם אשה ודעתו לגרשה"?

ואין לומר שבנדו"ד הרי זה באופן ש"הודיעה בתחלה שהוא נושא אותה לימים", שאז "מותר"² (מפני שאין זה באופן ד"יושב לבטח אתך") – שהרי, מובן וגם פשוט, שמכיון שהדבר תלוי בדעתם ורצונם ("אין האשה מתקדשת אלא לרצונה"⁹), בודאי לא יסכימו ישראל – בהיותם "עם חכם ונבון"¹⁰ – לנישואין שאינם אלא לימים בלבד!

ומכיון שכן, אין להקב"ה ברירה, כביכול, שהרי אסור לו לשאת אשה ודעתה לגרשה, ולאידך, "להחליפם"¹¹ באומה אחרת איני יכול!

ומכיון שכן, בהכרח לומר שמלכתחילה אין כאן ענין של גירושין כלל, ומעולם לא הי' בדעתו לגרשה ח"ו, ובלשון ישעי' הנביא¹² – נביא הישועה – "אי זה ספר כריתות אמכם אשר שלחתי" (בתמי'), כלומר, אין מציאות כזו!!

ומה שיש למראית-עין וכיו"ב – יתרץ משיח צדקנו, או שכבר מתורץ הדבר – שאין זה אלא למראית-עין בלבד.

ומכיון שכן, מי מעכב בידו?!...

בנוגע ליהודי – כותב הרמב"ם¹³ (בשיעור דיום השבת) ש"רוצה להיות מישראל ורוצה הוא לעשות כל המצוות כו", אלא, "יצרו הוא שתקפו"; – אבל בנוגע להקב"ה – לא שייך דבר כזה!

ובמילא, מתחזקת עוד יותר הצעקה: "עד מתי"...

מכיון שהקב"ה נשא לאשה את כנסי – חייב לזון אותה, ובמכ"ש וק"ו: אם הקב"ה "זן

(8) שמו"ר פ"ל, ט.

(9) רמב"ם הל' אישות רפ"ג.

(10) ואתחנן ד, ו.

(11) רות רבה פתיחתא ג. וראה לקו"ש ח"א ע' 3. וש"נ.

(12) ישעי' נ, א.

(13) הל' גירושין ספ"ב.

(1) הל' גירושין פ"י הכ"א.

(2) הל' איסורי ביאה פכ"א הכ"ח.

(3) משלי ג, כט.

(4) שיחת ש"פ קרח תשמ"ה סל"ג-מגג (התוועדות וי"ד ע' 2378 ואילך).

(5) וילך לא, טז-יז.

(6) נצבים כט, כז.

(7) תהלים קמז, יט.